

Otrokovice (k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, okr. Zlín) „Rybníčky“.

Eneolit. Sídlištní nález. Záchraný výzkum.

Lokalizace výzkumu: ZM ČR 1:10 000, list 25-31-04 v okolí bodu určeného koordináty 244/87 mm od Z/J s. č.

V loňském roce byl realizován pracovníky kroměřížské pobočky Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum vyvolaný stavbou propojovací komunikace mezi čerpacími stanicemi, která se nachází na rozhraní katastru Otrokovic (trať „Rybníčky“) a Malenovic (trať „Zadní mezicestí“), bližší podrobnosti jsou uvedeny v oddílech Doba bronzová a Doba železná. Mezi materiálem získaným během tohoto výzkumu se vyskytl i jeden kamenný sekeromlat nalezený v nadložních vrstvách při skrývce ornice (jeho bližší lokace není možná).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Otrokovice (Kvítkovice u Otrokovic cadastre, Zlín District). Eneolithic stone battle-axe with a drilled shaft hole was found during the lowering of surface layers connected to the construction of a new road between petrol stations.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Podivín (okr. Břeclav)

„Rybáře“, Rosenberská ulice, parc. č. 1257/45.

Starý eneolit. Pohřebiště. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově, př. č. 92/2019.

Lokalizace: S-JTSK – Y: - 585371 X: - 1203700.

V říjnu 2019 byla zahájena stavba rodinného domu na uvedené parcele. Během hloubení základových pasů zde byly narušeny dvě kostry a dále zde byly dokumentovány objekty z mladohradištního období. V průběhu stavby silnice Rosenberské ulice byly již v roce 2014 nalezeny pozůstatky čtyř jedinců a pátý byl objeven právě na předmětné parcele po narušení ornice (Trampota 2016). Datování těchto hrobů do starého eneolitu bylo provedeno radiokarbonovou metodou, neboť v žádném hrobu nebyly hrobové přídavky. Za účelem nalezení dalších hrobů byly na předmětné parcele prováděny drobné sondáže, ale namísto hrobů byly nalezeny jiné archeologické objekty (Čížmář, Trampota 2016).

Nově objevené hroby (H 805, H 806) byly zjištěny během výkopů základových pasů a přípojky pro elektřinu. Obě pohřby byly uloženy bez hrobových přídavků, v obou zásypech však byly nalezeny nevýrazné keramické fragmenty a štípaná industrie. V hrobu H 805 byla objevena drobná součást šperku z provrtané schránky mlže. Hrob H 806 je orientovaný stejně jako ostatní ve směru Z-V, poloha kostry v hrobu 805 je však mírně odkloněná ve směru JZZ-SVV.

Literatura

Čížmář, I., Trampota, F. 2016: Podivín (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 57(1), 171, 195.

Trampota, F. 2016: Podivín (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 57(1), 194-195.

Summary

Podivín (Břeclav District), “Rybáře”, Rosenberská Street. Two burials in stretched position without grave goods were found prior to construction of a house. Five more similar burials were discovered earlier in 2014 and they were dated by C-14 method to the Early Eneolithic.

Kristína Piačková, František Trampota

Příbor (k. ú. Hájov, okr. Nový Jičín) „Za Klenosem“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou 2c. Sídliště. Povrchové sběry.

Lokalizace: WGS-84 – N 49°38.08747', E 18°10.32832'.

Třetí závěrečný příspěvek navazuje na předešlé nálezové zprávy, které jsem věnoval stručnému rozboru štípané industrie na tomto lengyelském sídlišti v předešlých časopisech Přehled výzkumů. Prostřednictvím kreseb uvádím další typy nejvýraznějších nástrojů. Na obrázku 5 jsou nakresleny čepelové nástroje, některé jsou multifunkční a byly zhotoveny z místních silicitů glacienních sedimentů (SGS). Na obr 5: 1 je přelomený čepelový nůž s bilaterální retuší, obr. 5: 2 čepelový nůž s bilaterální retuší v kombinaci s vrtákem, obr. 5: 3 vrták na čepeli, obr. 5: 4-5 čepelové nože s bilaterální retuší, obr. 5: 6 čepelový nůž s bilaterální retuší v kombinaci se škrabadlem, obr. 5: 7 nůž s bilaterální retuší v kombinaci s vrtákem, obr. 5: 8 čepelový nůž s bilaterální retuší, obr. 5: 9 čepelový nůž v kombinaci s vrtákem, obr. 5: 10-11 nože s laterální retuší a na obr. 5: 12 čepelový nůž s laterální retuší a zoubky. Na obrázku 6: 1-5 čepelové hroty s laterální retuší, některé mohly plnit i funkci drobných nožů, nebo vrtáků. Obr. 6: 6-9 drobné vrtáky z SGS, obr. 6: 10-11 drobné vrtáky na čepelích z importovaného černého obsidiánu, obr. 6: 12 vrták na čepeli (SGS), obr. 6: 13-15 hroty na čepelích (SGS). V uvedené nálezové zprávě je uvedena jenom nejvýraznější štípaná celistvá industrie, kterou doprovází i četná debitaž, jádra a otloukače z SGS. V roce 1976 členové Archeologického kroužku v Příboře prováděli spolu s Vlastivědným ústavem v Novém Jičíně pod vedením muzejního pracovníka PhDr. E. Grepla sondážní zjišťovací archeologický výzkum, který odkryl i půdorys několika chat, z nichž jedna byla kruhovitěho tvaru s červeně vypálenou podlahou. Byly objeveny i stopy po kůlech sloužících jako opěry chat. Dále byly výzkumem zachyceny zbytky nízkých zídek sestavených z menších kamenů a místy kameny vydlážděná podlaha (Fryč 1985, 14-17). Na obrázku 7 na výřezu z aktuální katastrální mapy jsou vyznačeny sondy při zjišťovacím výzkumu v roce 1976.

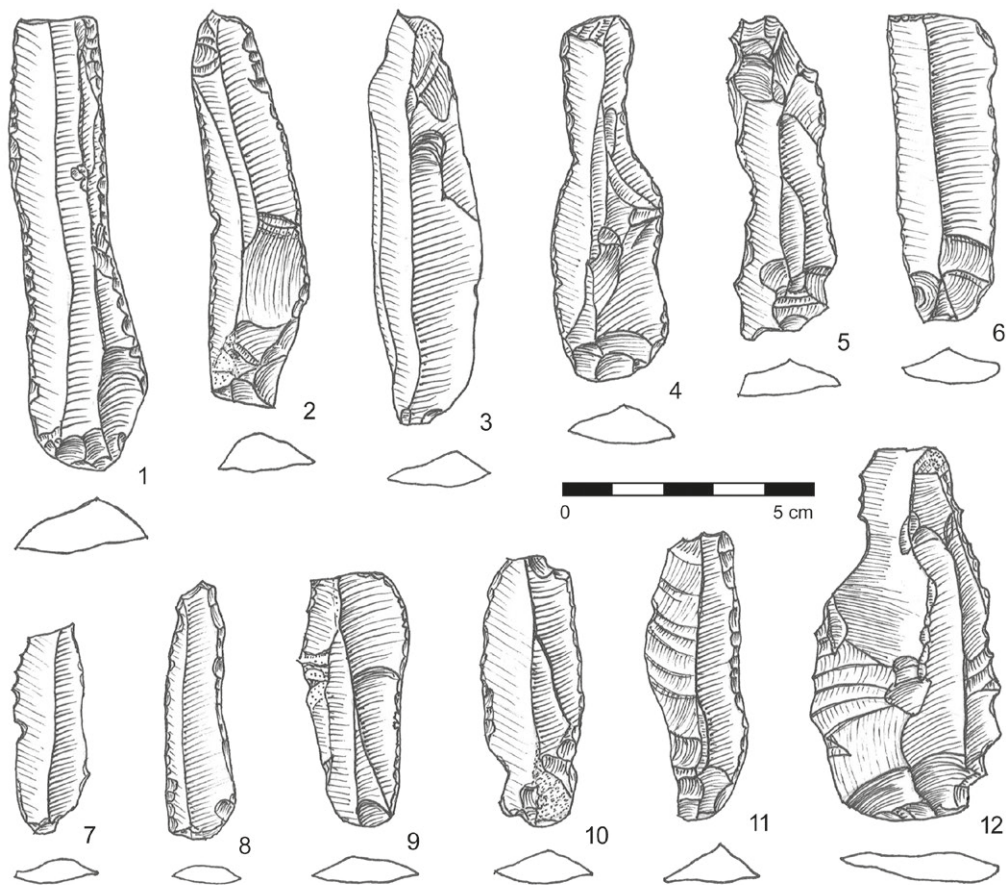
Literatura

Fryč, J. 1985: *Svědectví o pravěku Příbora*. Příbor: Dům kultury ROH, 14-17.

Zusammenfassung

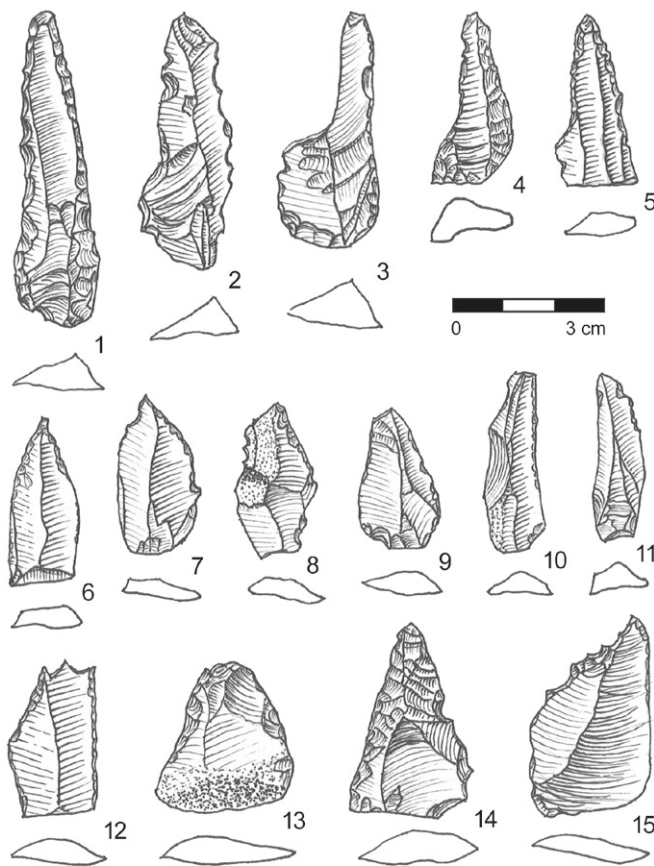
Příbor (Kat. Hájov, Bez. Nový Jičín), „Za Klenosem“. Mährisch Bemaltkeramische Kultur – Phase IIc. Oberflächensammlungen.

Daniel Fryč

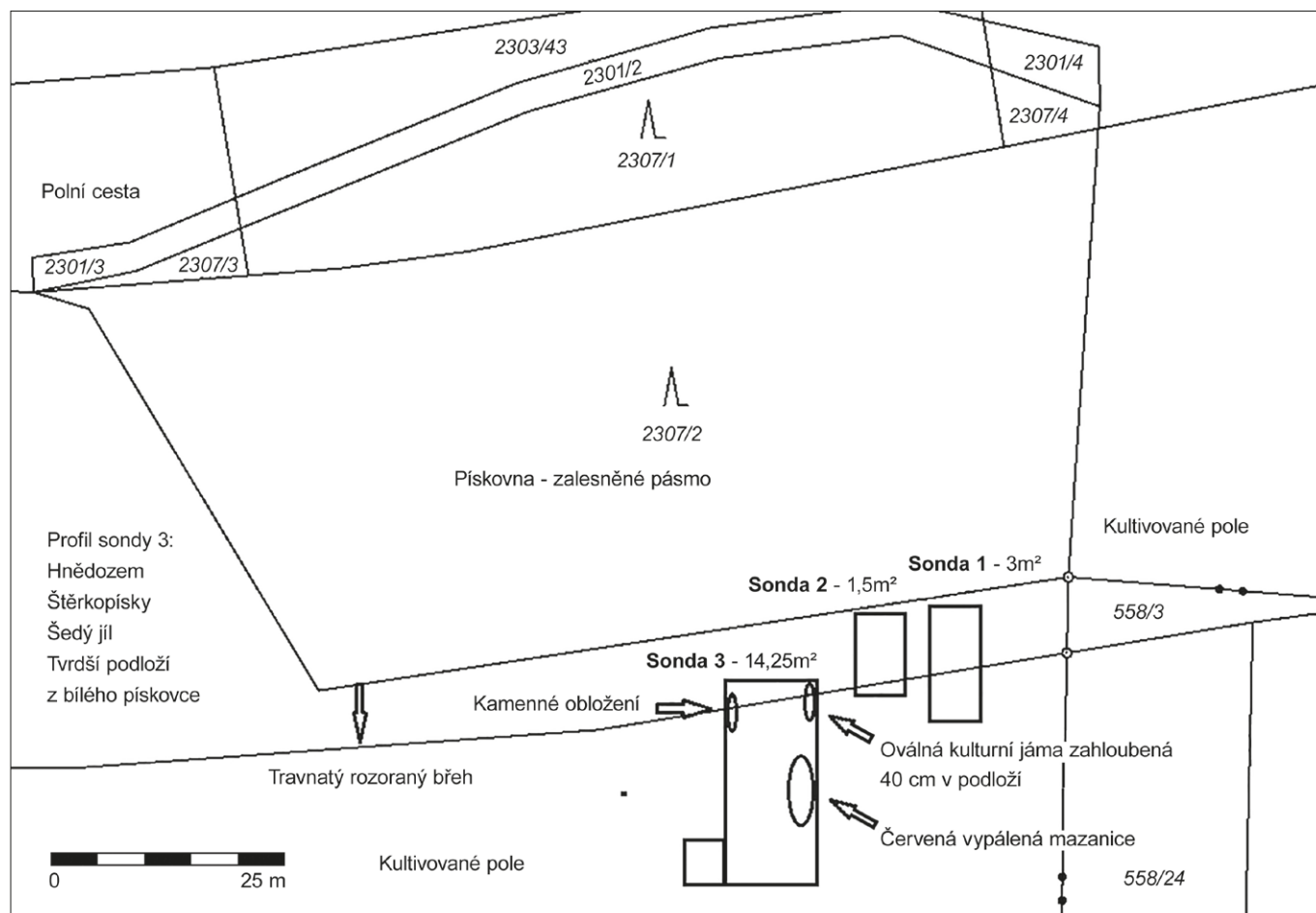
Obr. 5. Příbor, k. ú. Hájev. Štípaná industrie – nože a vrtáky (výběr). Kresba D. Fryč.

Abb. 5. Příbor, Kataster Hájev. Spaltindustrie – Messer und Bohrer (Auswahl). Zeichnung D. Fryč.

Obr. 6. Příbor, k. ú. Hájev. Štípaná industrie – hroty a vrtáky (výběr). Kresby D. Fryč.

Abb. 6. Příbor, Kataster Hájev. Spaltindustrie – Spitzen und Bohrer (Auswahl). Zeichnung D. Fryč.

Obr. 7. Přibor, k. ú. Háčov. Plán sondážního výzkumu (1976). Kresba D. Fryč.

Abb. 7. Přibor, Kataster Háčov. Plan der Sondierungsgrabung (1976). Zeichnung D. Fryč.

Smržice (okr. Prostějov)

„Nad hliníkem“, parc. č. 1182/1, 1182/2.

Kultura se šňůrovou keramikou. Kostrový hrob. Záchranný výzkum.

Ve dnech 1. února až 7. března 2019 probíhal záchranný archeologický výzkum vyvolaný akcí „Skleník Smržice II, k. ú. Smržice, okr. Prostějov“. Na ploše budoucího skleníku a obslužné komunikace (ZM ČR 1 : 10000, list 24-24-06, 311:137, 339:136, 354:117, 341:115, 337:117, 331:120, 330:136, 311:136) bylo prozkoumáno a zdokumentováno celkem 8 terénních archeologických situací. Vedle 7 sídlištních objektů souvisejících s již dříve zkoumanou rozsáhlejší osadou mladší doby bronzové až starší doby železné (Fojtík 2018) šlo především o cenný objev v podobě osamocenéhó kostrového hrobu kultury se šňůrovou keramikou (obr. 8). Tento poskytl nejen sedm keramických nádob, ale i srpovitý nástroj/závěsek z kančího klu, skvostný sekeromlat ze serpentinitu, kamennou sekerku, valoun porfyrického mikrodioritu (záměrně přinesená surovina potenciálního kamenného artefaktu) a stopy zcela rozpadnutého měděného předmětu. Skladba popsaneého hrobového inventáře, ale i torzovité pozůstatky skeletu nebožtíka na pravém boku s orientací hlavou k západu, poukazovaly na pohřeb příslušníka mužského pohlaví (cf. Peška 2013, 119, 127, 129), což potvrdila i následná antropologická analýza (pravděpodobně muž mezi 30. a 40. rokem života). Hrob byl situován na náhorních partiích táhlého terénního hřbetu západně mendipu Stráž s kótou 286,5 m. Místo

samotné poskytuje nebývale široký krajinný výhled a kontroluje tak nejen klíčové území rozšířených akumulacních rovin Romžské nivy (tedy tzv. Prostějovskou kotlinu), ale poskytuje dohlednost až na Konicko a Draňansko (tedy severovýchodní část Draňanské vrchoviny) nebo k Vyškovsku a Kroměřížsku (do Litenčické pahorkatiny a Chřibů). V katastrálním území obce Smržice, okr. Prostějov, se jedná již o druhou funerální památku lidu se šňůrovou keramikou pozdní doby kamenné (viz dětský hrob vykopaný A. Gottwaldem v trati „Záolešni na stezkách“, cf. Gottwald 1924, 68; Šebela 1999, 145–145, Pl. 105: 1–4). V tomto případně jde však o nález z kategorie zpravidla bohatě vypravených a obvykle spíše soliterních hrobů, původně snad pod navršenou mohylou, situovaných v polohách poskytujících až extrémní rozhled do otevřené krajiny (z podobných můžeme v geografické oblasti Prostějovska zmínit především lokality Dobrochov–„Předina“ a Vřesovice–„Padělky“, cf. Šebela 1999, 49, Pl. 13: 5, 6, 186: 7, 10 a týž, 168–170).

Literatura

- Fojtík, P. 2018:** *Smržice 2017, „Skleníky AGRO HANÁ, k. ú. Smržice, okr. Prostějov“, č. akce 70/17.* Rkp. nálevové zprávy, č. j. 628/18. Uloženo: Archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.
- Gottwald, A. 1924:** *Pravěká sídliště a pohřebiště na Prostějovsku.* Prostějov: J. F. Buček.
- Peška, J. 2013:** *Morava na konci eneolitu.* Olomouc, Brno: Akademické nakladatelství CERM, s. r. o., Brno.